

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Запорізький національний університет»
Міністерства освіти і науки України

Заснований
у 1997 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 15436-4008 ПР,
22. червня 2009 р.

Адреса редакції:

Україна, 69600,
м. Запоріжжя, МСП-41,
вул. Жуковського, 66

Телефони

для довідок:

(061) 289-12-26

В і с н и к

**Запорізького національного
університету**

• Педагогічні науки

№3(21), 2013

Запоріжжя 2013

Вісник Запорізького національного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки / Головний редактор Локарєва Г.В. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2013. – 332 с.

Затверджено як наукове фахове видання, у якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (постанова президії ВАК України № 1-05/1 від 10 лютого 2010 р.)

Затверджено вченовою радою ЗНУ (протокол засідання № 4 від 26.11.2013 р.)

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Локарєва Г.В., доктор педагогічних наук, професор – головний редактор

Шевченко Н.Ф., доктор психологічних наук, професор –

заступник головного редактора

Конох А.П., доктор педагогічних наук, доцент – відповідальний секретар

Філь О.В., кандидат педагогічних наук – відповідальний редактор

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Байкіна Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор

Бльомерс В. – доктор філософії, професор (Німеччина)

Дріджер О. – доктор філософії, професор (Канада)

Дріджер Ф. – доктор філософії, професор (Канада)

Євтух М.Б. – доктор педагогічних наук, професор, академік, дійсний член АПН України

Іваненко В.К. – доктор педагогічних наук, професор

Іваницький О.І. – доктор педагогічних наук, професор

Клопов Р.В. – доктор педагогічних наук, професор

Маковецька Н.В. – доктор педагогічних наук, доцент

Міщик Л.І. – доктор педагогічних наук, професор

Надолінська Т.В. – доктор педагогічних наук, професор

Павленко А.І. – доктор педагогічних наук, професор

Пахомова Т.О. – доктор педагогічних наук, професор

Приходько М.І. – доктор педагогічних наук, професор

Пономаренко О.В. – кандидат педагогічних наук, доцент

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 – ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ, ОСНОВИ ДИДАКТИКИ

АНАНЬЕВА Е.П.

ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ МЕРИТОКРАТИИ ПОСТИНДУСТРИАЛЬНОГО ОБЩЕСТВА
В СВЕТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО НАСЛЕДИЯ К. д. УШИНСКОГО 6

БЄЛІКОВА Ю.А.

НАУКОВА КАТЕГОРІЯ «ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК»: АСПЕКТИ АНАЛІЗУ
В ІСТОРИЧНІЙ РЕТРОСПЕКТИВІ..... 15

ГАЙДУЧЕНКО Ю. О.

ЗМІСТ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ У ТВОРЧІЙ
СПАДЩІНІ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ ДРУГОЇ ПОЛОВИНІ XIX – ПЕРШОЇ
ПОЛОВИНІ ХХ СТ..... 19

КИСЛИЙ О.Є.

АРХЕОЛОГІЧНА СПАДЩИНА ТА АРХЕОЛОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ
НОВОГО НАПРЯМКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ 30

КОЗУБЦОВ І.М.

ГЕНЕЗИС ФІЛОСОФСЬКОЇ КАТЕГОРІЇ ПОНЯТТЯ МЕТОДОЛОГІЯ В ДИСЕРТАЦІЙНІЙ
РОБОТІ: ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ 39

ЛАБІНСЬКА Б. І.

НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО ЛЕКСИЧНОГО МАТЕРІАЛУ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ
ЗЕМЛЯХ (1867-1939 РР.)..... 44

ОГІЄНКО Д.П.

ВПРОВАДЖЕННЯ ТРАДИЦІЙНИХ НАРОДНИХ РЕМЕСЕЛ У ПОЧАТКОВИХ ШКОЛАХ
ЧЕРНІГІВЩИНИ(ДРУГА ПОЛОВИНА XIX – ПОЧАТОК ХХ СТ.) 49

РЯБОВОЛ Л. Т.

НОВІ ПІДХОДИ ДО ВІДБОРУ ТА СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ ПРАВОЗНАВСТВА
У СТАРШІЙ ШКОЛІ 54

ЯЦЕНКО В. В.

СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ДОШКІЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (1930 – 1941 рр.)..... 60

РОЗДІЛ 2 – ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

БІЛОЗУБ Л.М.

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ АКТОРІВ ЗАСОБАМИ
ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ 70

ГОНЧАРЕНКО Ю.В.

ФОРМУВАННЯ ПСИХОФІЗИЧНОЇ СФЕРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ
ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 76

КРАВЧЕНЯ А.О., ХАРКІВСЬКА А.А.

ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ 80

ЛУЦЕНКО О. А., ПРИХОДЬКО Г. В.

ЕТНОПЕДАГОГІЧНИЙ ІДЕАЛ МАТЕРІ ТА БАТЬКА В УКРАЇНСЬКІЙ ТРАДИЦІЇ 87

РОМАНЮК К.О.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ МІЖЕТНІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ СТАРШИХ
ДОШКІЛЬНИКІВ: ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБГРУНТУВАННЯ 94

СОЙЧУК Р.Л.

ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ГОРДОСТІ В СУЧASNOMU УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.. 102

ТИТОВА Н.М.

ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ
НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»..... 108

РОЗДІЛ 3 – ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

ГЛАДЧЕНКО М.М.	
АНАЛІЗ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ ЗАСАД БЕНЧМАРКІНГУ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	112
ДІДКІВСЬКА О. Г.	
НАПРЯМІ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	118
ЛІСАК О. Б.	
ВІЗНАННЯ ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	124
МАЛИХІНА Я.А.	
АНАЛІЗ ВПЛИВУ СКЛАДОВИХ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ВНЗ.....	130
УЛЬЯНОВА В.С.	
ХАРАКТЕРИСТИКА ЕВОЛЮЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАУКИ І ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ	136
ХАРКІВСЬКА А.А	
ЗМІСТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПЕРЕВІРКИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПЕДАГОГІЧНОГО ВНЗ	143

РОЗДІЛ 4 – СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З РІЗНИМИ КАТЕГОРІЯМИ НАСЕЛЕННЯ

ГОЛОВАНОВА Т.П.	
СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ТА ЗМІСТ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї.....	152
ГУРЕНКО О.І.	
СУТНІСТЬ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ, КРИТЕРІЙ ТА РІВНІ ЇЇ СФОРМОВАНОСТІ У МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ	157
КАЛАШНИК Л.С.	
НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ-СИРІТ В УМОВАХ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ПІКЛУВАННЯ (ДОСВІД КНР)	166
КИРИЧЕНКО С.В.	
МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЇХ РОЗВИТКУ В АВСТРАЛІЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	174
ЛОКАРЄВА Г.В.	
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА	179
ОЛЕКСЮК Н.С.	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ПОДОЛАННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї.....	190

РОЗДІЛ 5 – ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ, МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

АНДРЄЄВ А.М.	
МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ТВОРЧИМИ ЗАВДАННЯМИ, У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІЗИКИ	196
БЄЛІКОВА І. В.	
ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	202
ГОНЧАРЕНКО О.В.	
ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ МЕТОДІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ В РАМКАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ (ДОСВІД ФРАНЦІЇ)	209

ГРИНЬ Л.О.	
ДІАГНОСТИЧНО-ПРОГНОЗУВАЛЬНИЙ ЕТАП ПРОЦЕСУ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО АКТОРА.....	214
ЗАДОРОЖНА І.П.	
ОВОЛОДІННЯ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ АНГЛОМОВНОЮ КОМПЕТЕНТНІСТЮ У ЧИТАННІ В ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	219
КАНАТНИКОВА О.А.	
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ДЛОВОГО СПЛІКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН.....	228
КЛОЧКО А.Г.	
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	234
КОКНОВА Т.Т.	
ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	240
КОСТЮК Ю.С.	
СУЧASNІ ПІДХОДИ ЩОДО МОДЕРНІЗАЦІЇ УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ СІЛЬСЬКОЇ МАЛОКОПЛЕКТНОЇ ШКОЛИ	247
ЛУНІНА В.Ю.	
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВЧИТЕЛІВ В УМОВАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	253
МАКОВЕЦЬКА Н.В.	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСІБ ПОХІЛОГО ВІКУ.....	259
МАЛЯРОВ О.М.	
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	265
МИХАЙЛОВА А.Г.	
МОТИВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ЯК КАТЕГОРІЯ АКМЕОЛОГІЧНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	271
НАДТОЧІЙ Н. О.	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ (НА МАТЕРІАЛІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ)	282
ПШЕНИЧНА О.С.	
НАВЧАЛЬНА СИСТЕМА «МАТЕМАТИЧНА СТАТИСТИКА»: ОСНОВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ПСИХОЛОГІВ.....	289
СТЕГАНЦЕВА П.Г., БЕЛОУС О.Г.	
ПОСТРОЕНИЕ НЕТРИВИАЛЬНЫХ ПРИМЕРОВ КАК ИНСТРУМЕНТ ГЛУБОКОГО ИЗУЧЕНИЯ МАТЕРИАЛА.....	295
ТИМОЩУК О.С.	
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	302
ТИМОЩУК І.В.	
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	308
ЧАГОВЕЦЬ А.І.	
ВПЛИВ МОВЛЕННЄВОЇ КУЛЬТУРИ НА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	315
ЩУКА Г. П.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИК У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ БАКАЛАВРІВ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ «ТУРИЗМ»	322
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ У «ВІСНИК ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ» ЗА ФАХОМ «ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»	328